

FÉLÉVES TÁJÉKOZTATÓ

2011.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

Bűnügyi Főigazgatósága

PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓS FŐOSZTÁLY

Budapest, 2011. július

Tartalomjegyzék

1	Bevezető	3
2	A Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók	4
3	A pénzügyi információs egység feladatai és tevékenységének célja	6
4	Statisztikai tájékoztatás	8
5	Terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem.....	10
6	Bejelentés tipológia	11
7	A PIFO felügyeleti tevékenysége.....	14
8	A pénzügyi információs egység új feladata	19
9	A kapcsolattartás formái.....	20
10	A Pénzügyi Információs Főosztály elérhetőségei	21

1 Bevezető

Jelen dokumentum a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bűnügyi Főigazgatóság Pénzügyi Információs Főosztályának (a továbbiakban: PIFO) a 2011. év első félévére vonatkozó Féléves Tájékoztatója.

A Féléves Tájékoztató készítésével a PIFO a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (továbbiakban: Pmt.) 23. § (10) bekezdésében megjelenő tájékoztatási kötelezettségének tesz eleget, valamint a Pmt. 29. § (5) bekezdésében megjelenő közzétételi kötelezettség céljával összhangban tájékoztatást nyújt az általa vezetett statisztikai mutatókról, továbbá a Pmt. 1. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatókat (a továbbiakban: szolgáltatók) a bejelentés tipológiában megjelenő támpontokkal, a bejelentés módjával kapcsolatos információkkal, illetve az ellenőrzés szempontjainak bemutatásával kívánja segíteni.

Forrás: <http://www.vallalkozoinegyed.hu>

Általános értelemben pénzmosásnak minősül minden olyan tevékenység, amely arra irányul, hogy a bűncselekmények elkövetéséből származó pénzeszközök legális eredetűvé váljanak.

A pénzmosás elleni egységes fellépés érdekében nemzetközi szervezetek is napirendjükre tűzték a pénzmosás elleni harcot. Ennek eredményeként 1989-ben megalakult a Pénzügyi Akciócsoport (Financial Action Task Force, a továbbiakban: FATF), amely – „soft law” jellegű jogforrásként – ajánlásokat készített a pénzmosás elleni intézményrendszer nemzeti és nemzetközi szintű kialakítása érdekében.

Az Európai Unió irányelveket alkotott a pénzmosás elleni tárgykörben, amelyeknek az átültetése kötelező az uniós tagállamok jogalkotása számára. Az Európai Unió irányelvei elfogadásukkor követték az FATF ajánlásait. A Pmt. az Európai Unió Harmadik Pénzmosás és Terrorizmus Finanszírozása Elleni Irányelvét ülteti át a nemzeti jogrendszerbe.

A PIFO látja el a magyar pénzügyi információs egység (financial intelligence unit, FIU) feladatait, szervezeti elhelyezkedését a következő ábra szemlélteti.

2 A Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók

A szolgáltatók két nagy csoportját különbözteti meg a Pmt.:

Pénzügyi szolgáltatók:

- pénzügyi szolgáltatás,
- befektetési szolgáltatás,
- biztosítási szolgáltatás,
- árutőzsdei szolgáltatás,
- önkéntes kölcsönös biztosító-pénztári tevékenység és
- postai pénzügyi tevékenység.

Nem-pénzügyi szolgáltatók:

- kaszinók,
- ügyvédek, közjegyzők,
- könyvvizsgálók,
- könyvelők, adószakértők, adótanácsadók,
- ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenység,
- nemesfémekkel kereskedők és
- árukereskedelmi tevékenység – 3 600 000 forintot elérő vagy meghaladó készpénz elfogadásakor.

Féléves Tájékoztató

A Pmt. a hatálya alá tartozó szolgáltatók számára kötelezettségként írja elő, hogy ügyfél-átvilágítás keretén belül valamennyi ügyfelük adatait azonosításra alkalmas módon rögzítsék.

Az ügyfél-átvilágítási intézkedések célja, hogy ne legyen azonosítatlan ügyfél.

Esetei:

- Az üzleti kapcsolat létesítésekor.
- 3 600 000 forintot elérő vagy meghaladó ügyleti megbízás teljesítésekor. [Pénzváltók esetében 500 000 forint az értékhatár.]
- Pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén, ha ügyfél-átvilágításra korábban meg nem került sor.
- Ha kétség merül fel a korábban rögzített ügyfél-azonosító adatok valódiságával vagy megfelelésségével kapcsolatban.

A szolgáltató – 2008. december 15-től – köteles a pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén az erre vonatkozó információt továbbá az ügyfél-átvilágítása során rögzített adatokat **védelemmel ellátott elektronikus üzenet** formájában megküldeni a PIFO-nak. A bejelentés beérkezéséről a PIFO-nak elektronikusan visszaigazolást kell küldenie a bejelentő részére.

A védelemmel ellátott elektronikus üzenet beküldése ABeV PMT08 1.0 vagy PMT08 1.1 számú nyomtatvány használatával, illetve a szűkített adattartalmú ABeV PMT08 és a megfelelő XML állomány csatolásával teljesíthető.

Az elektronikus bejelentésre szolgáló PMT08 nyomtatványt csak és kizárólag az Ügyfélkapun **véglegesen** regisztrált alanyok tudják használni.

<http://www.magyarorszag.hu/ugyfelkapu/regisztracio>)

Az ABeV nyomtatványkitöltő programot a NAV APEH-kapcsolati honlapjáról kell letölteni és a felhasználó számítógépére telepíteni.

(Aktuális verzió: <http://www.apenh.hu/data/cms7266/Abev2006telep.exe>) A bejelentésre szolgáló PMT08 nyomtatvány változatait a NAV Vám- és Pénzügyőrség-kapcsolati weboldaláról lehet letölteni, az alábbi helyről: <http://www.vam.gov.hu/pio> 9. pont).

Az elektronikus nyomtatványt csak számítógéppel lehet kitölteni, és csak elektronikusan, az ABeV rendszeren keresztül lehet beküldeni!

A bejelentéshez kapcsolódó kitöltési útmutató, valamint az abban említett nyomtatványok mindenkor hatályos változata letölthető az alábbi weboldalról:

<http://vam.gov.hu/pio>

Fontos megjegyezni, hogy a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén a szolgáltató dönt annak a PIFO felé történő bejelentéséről.

3 A pénzügyi információs egység feladatai és tevékenységének célja

A pénzügyi információs egység az alábbi feladatokat látja el:

- o *FIU feladatok:*

Bejelentések fogadása (rögzítése).

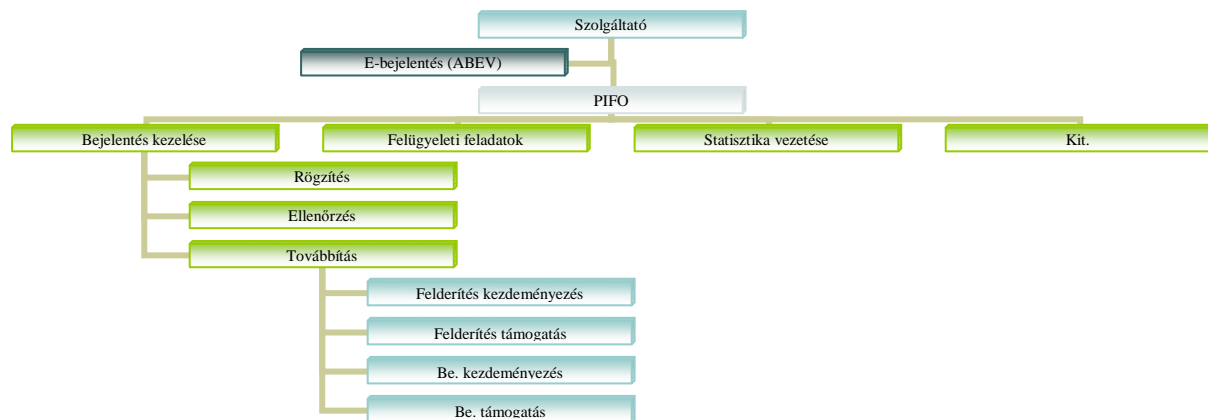
Bejelentések ellenőrzése (elemző-értékelő tevékenység).

Információ továbbítása.

- o *Statisztika vezetési kötelezettség.*

- o *Felügyeleti tevékenység.*

- o *Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásával kapcsolatos feladatok (továbbiakban: Kit.).*

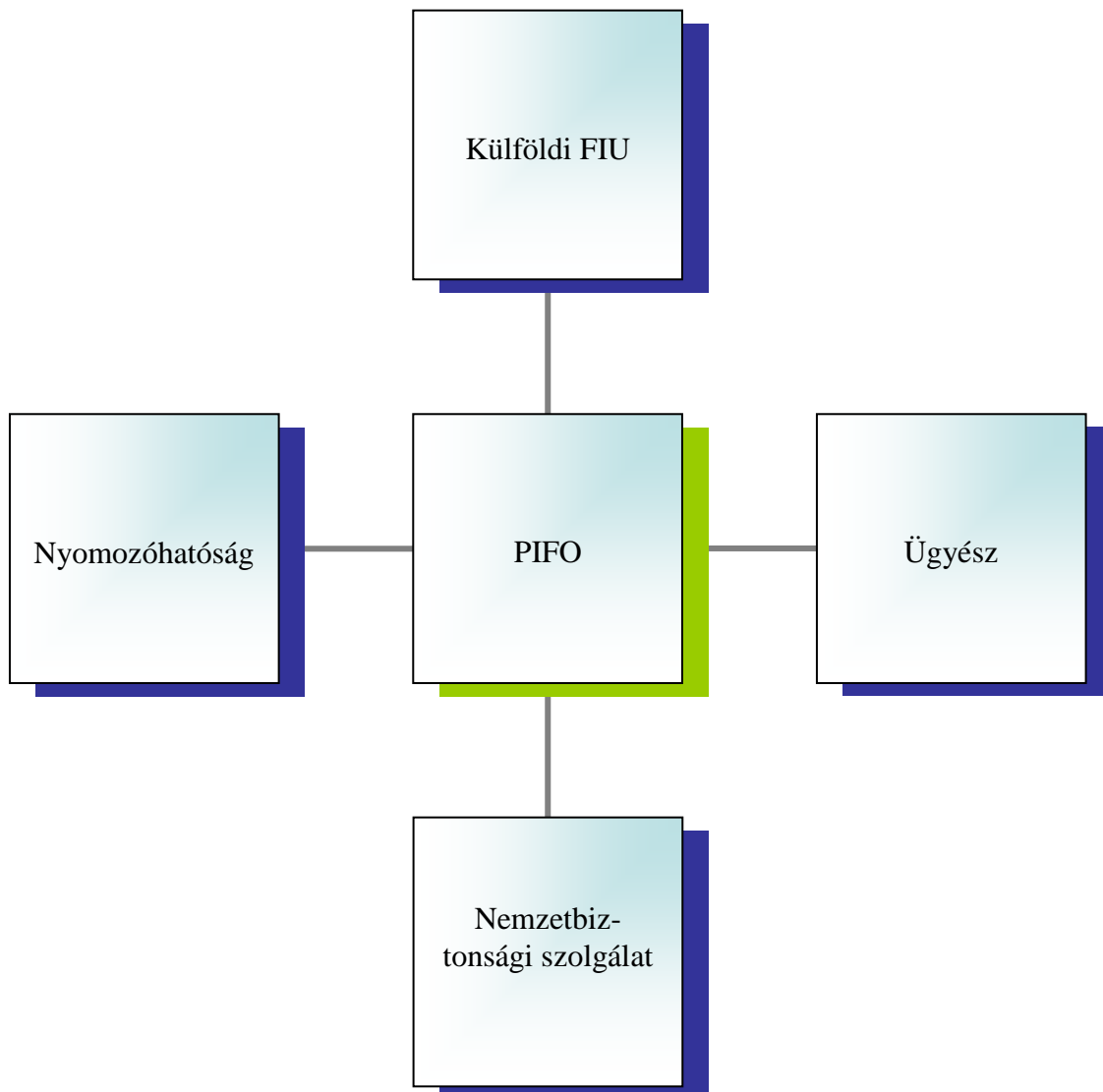
A PIFO tevékenységének a céljai a következők:

- Pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint az alábbi bűncselekmények felderítései:

1. terrorcselekmény (Btk. 261. §.)
2. jogosulatlan pénzügyi tevékenység (Btk. 298/D. §.)
3. pénzmosás (Btk. 303. §., 303/A. §.)
4. pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása (Btk. 303/B. §.)
5. adócsalás (Btk. 310. §.)
6. sikkasztás (Btk. 317. §.)
7. csalás (Btk. 318. §.)
8. hűtlen kezelés (Btk. 319. §.) .

A PIFO az alábbi szervek részére továbbíthat adatot a fentiek céljából:

- nyomozóhatóság,
- ügyész,
- nemzetbiztonsági szolgálat,
- külföldi FIU.

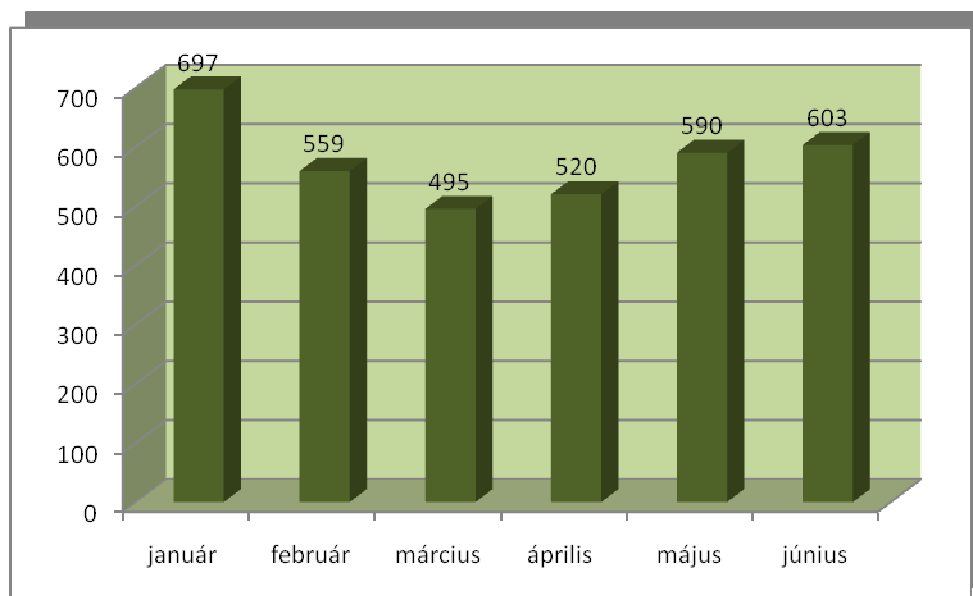

4 Statisztikai tájékoztatás

A 2011. január 1-jétől 2011. június 30-ig terjedő időszakban a PIFO 3144 db szolgáltatók által – a Pmt. 23. § alapján – beküldött bejelentést fogadott pénzmosás és terrorizmus finanszírozása tárgyában. 2011-ben a határvámhivataloktól „cash control” tárgyában¹ 68 db tájékoztatást, a Pmt. 25. §-a alapján a felügyeletet ellátó szervektől 8 db tájékoztatást, külföldi pénzügyi információs egységektől 146 db megkeresést, valamint Kit. 10. §-a alapján 4 db bejelentést fogadott.

A Pmt. alapján a szolgáltatók által tett bejelentések, valamint a fentiekben meghatározott adatszolgáltatások számának a havi bontását a 2011. január 1-jétől 2011. június 30-ig terjedő időszakban az alábbi diagram mutatja.

A bejelentések és egyéb adatszolgáltatások megoszlása 2011. év első félévében

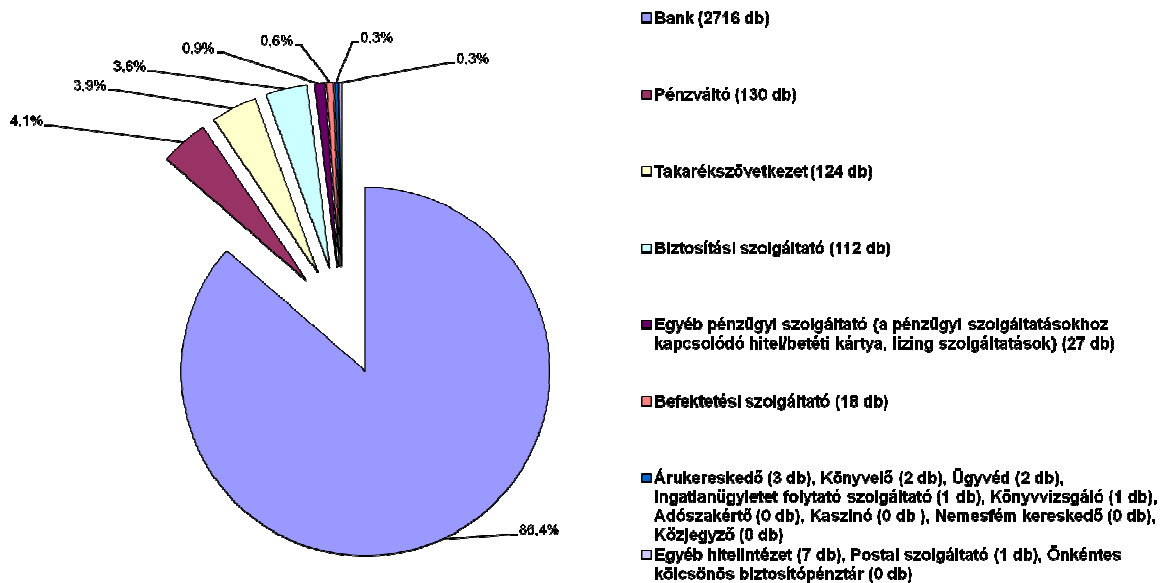

Forrás: a PIFO által vezetett adatbázis

A fenti diagram alapján megállapítható, hogy 2011. évben havonta átlagosan 577 db bejelentés és adatszolgáltatás érkezett a PIFO-ra.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett bejelentések szolgáltatói kör szerinti százalékos megoszlását a következő diagram mutatja.

¹ A Közösség területére belépő, illetve a Közösség területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről szóló, 2005. október 26-i 1889/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2007. évi XLVIII. törvény 4. § (3) bekezdése alapján a PIFO-hoz érkezett tájékoztatások.

Forrás: a PIFO által vezetett adatbázis

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett bejelentések túlnyomó részét – az előző évek statisztikájához hasonlóan – a banki bejelentések 86.4 (%) képezik. A banki bejelentők mellett jelentős számú bejelentés érkezett a pénzváltóktól 4.1 (%), takarékszövetkezetektől 3.9 (%) és a biztosítási szolgáltatóktól 3.6 (%) is. A többi szolgáltatócsoporttól továbbra is alacsony számban vagy egyáltalán nem érkezett bejelentés.

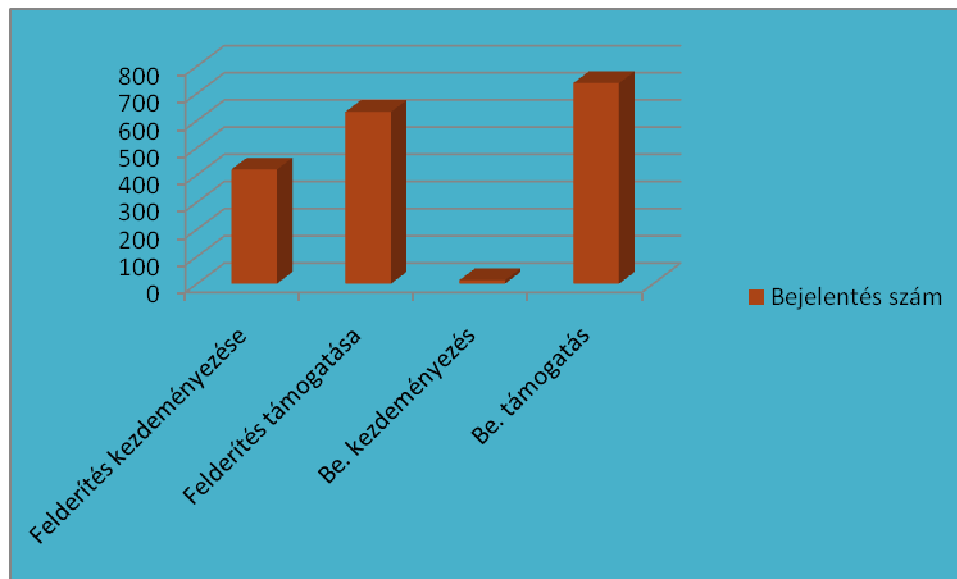
A bejelentésekből mindösszesen 9 db érkezett nem-pénzügyi szolgáltatóktól.

A terrorizmus finanszírozásának tárgyában a Kit. 10. §-a alapján nem érkezett bejelentés a PIFO-hoz. 2011. évben összesen 4 db bejelentés érkezett a fentebb említett jogszabályhely alapján, azonban ezen bejelentések egyikének sem a terrorizmus finanszírozása a tárgya. A terrorizmus finanszírozásának tárgyában a Pmt. alapján nem érkezett bejelentés a szolgáltatóktól.

A Kit. 11. §-a alapján az első félévben 9 esetben érkezett értesítés, illetve 6 esetben engedély kérelem a PIFO részére.

2011. év első félévében a PIFO részéről 41 esetben került sor a külföldi pénzügyi információs egység megkeresésére, 29 esetben tájékoztatásra, valamint PIFO 83 esetben válaszolt megkeresést. A PIFO 38 esetben adta meg az előzetes hozzájárulást – adattovábbítás céljából – külföldi pénzügyi információs egységnek.

A PIFO által – a Pmt. 26. § (1) bekezdése alapján – 2011. évben teljesített adattovábbításokat az alábbi diagram szemlélteti.

Forrás: a PIFO által vezetett adatbázis

2011. évben nem a PIFO által végzendő felderítés kezdeményezése céljából 11 esetben 420 db bejelentés, már folyamatban lévő felderítés támogatása céljából 93 esetben 632 db bejelentés került megküldésre.

Büntetőeljárás kezdeményezése érdekében 7 esetben 13 db bejelentés, büntetőeljárás támogatása érdekében 36 esetben 738 db bejelentés megküldése történt meg.

A Pmt. 24. §-a alapján összesen 21 alkalommal az ügyleti megbízás felfüggesztése, és azzal egyidejűleg bejelentés megtétele valósult meg.

5 Terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem

A 2001. szeptember 11-i terrortámadást követően a terrorizmus elleni fellépés fokozódott. A terrorizmus elleni harcnak egyik formája a terrorizmus anyagi eszközökkel való ellátásának a megelőzése, megakadályozása.

A FATF speciális ajánlásaiban határozta meg a szolgáltatók, a PIFO és más hatóságok feladatait, kötelezettségeit a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem terén.

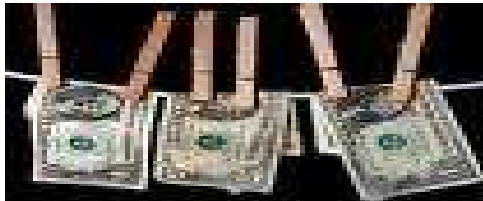
A Pmt. alapján a szolgáltatók kötelesek a terrorizmus finanszírozására utaló adatot, tény, körülmény felmerülése esetén bejelentést küldeni a pénzügyi információs egységnek. E bejelentési kötelezettség nem azonos a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásából (a Kit. alapján) adódó bejelentési kötelezettséggel még abban az esetben sem, ha a szóban forgó pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés tárgy a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem.

Az Egmont Csoport közzétette a terrorizmus finanszírozására utaló indikátorokról készített dokumentumot (FIUs and Terrorist Financing Analysis – A review by the Egmont Group of Sanitised Cases related to Terrorist Financing) annak érdekében, hogy ezáltal segítse a

szolgáltatókat a bejelentési kötelezettségük teljesítésében és az FIU-kat a megfelelő értékelés elvégzésében.²

A PIFO-ra 2011. év első félévében nem érkezett terrorizmus finanszírozása tárgyában bejelentés.

6 Bejelentés tipológia

Forrás: www.privatbankar.hu

Az alábbiakban a PIFO azokat a bejelentéseket foglalta össze tipológiaként, amelyek az elemző-értékelő munkát követően sikeresen járultak hozzá a Pmt. 26. § (1) bekezdése szerinti adattovábbítási tevékenységhez, vagy jellemző bejelentés típusnak tekinthetők.

- A bejelentésből megállapítható, hogy egy gazdasági társaság a bankszámláján jóváírt összegeket közel ugyanolyan értékben azonnal vagy rövid időn belül továbbutalja.
- Általában csak a pénzforgalmi (banki) költségek miatt van eltérés a jóváírások és a továbbutalások (terhelések) között, vagy az adott időszak alatt a bejövő és kimenő tételek összege közel azonos. Folyamatos a készpénzfelvétel a tranzakció-sorozatban érintett gazdasági társaság fizetési számlájáról vagy a készpénzbefizetés az érintett gazdasági társaság számlájára. Több esetben a fenti tranzakció-sorozat során külföldi számláról vagy külföldi székhelyű gazdasági társaság magyarországi számlájáról is érkeznek jóváírások, amelyek jellemzően fiktív értékesítési tevékenységre utalnak. A racionális gazdasági tevékenységre utaló jellemzők hiányoznak [pl. nincs bérkifizetés, nincsenek működési költségek (telefon, közüzemi díjak, stb.)].
- Egy természetes személy rendszeresen, jelentős összegeket vesz fel készpénzben (akár banki kifizetés, kiszállítás útján, akár ATM-en keresztül) olyan gazdasági társaságok fizetési számláiról, amelyeknek általában vezető tisztségviselője és/vagy tagja (tulajdonosa), illetve a gazdasági társaság fizetési számlája felett rendelkezésre jogosult. A számla egyenlegét folyamatosan alacsonyan tartja. (A beérkező összegeket azonnal vagy rövid időn belül készpénzben felveszi.) A gazdasági társaság tevékenysége kizárólag jelentős árbevétellel, azonban jellemzően alacsony elszámolható költséghányaddal működő gazdasági társaság vagy társaságok ÁFA, illetve társasági adó-fizetési kötelezettségének minimalizálására irányul. A kezdő- és végpont között általában további gazdasági társaságokat építenek be, illetve több szálon történik a számlakibocsátás és a pénzmozgás. Ez a tevékenység elsősorban az alábbi területeken jellemző: média-, reklám-, marketingszolgáltatás, üzletviteli tanácsadás, informatikai szolgáltatás, őrzővédő szolgáltatás, építőipari tevékenység, épület-üzemeltető, takarító szolgáltatás.

² <http://www.egmontgroup.org/library/cases>

- Egy természetes személy folyamatosan nagy összegű készpénzt fizet be forintban vagy más pénznemben saját, illetve más természetes személyek lakossági fizetési számláira, majd a befizetett összegek különböző, jellemzően külföldi székhelyű gazdasági társaságoknak kerülnek továbbutalásra. Az átutalások mögött vélhetően gazdasági események állnak. A rendszeres és üzletszerű tevékenységre utal az átutalt pénzüsszegek nagysága, valamint az átutalások közlemény rovatai is árumozgásra utalnak (pl. goods, invoice nr.).
- Egy természetes személy – aki gazdasági társaságban tag és/vagy vezető tisztségviselő – a saját lakossági fizetési számlájára utaltat rendszeresen pénzüsszegeket a vállalkozás partnereitől annak érdekében, hogy a gazdasági társaság számlájára kibocsátott azonnali beszedési megbízás teljesülését megakadályozza.
- A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás (gazdasági társaság) tagja és/vagy vezető tisztségviselője a saját lakossági fizetési számláján (üzletszerű tevékenységnek minősülő) napi rendszerességgel jelentős összegű pénzváltást folytat. A lakossági fizetési számla forgalmi adatainak vizsgálta során gyakori a többféle devizaszámla használata, illetve a rendszeres – akár napi szinten megvalósuló – konverziók és készpénzbefizetések, készpénzfelvételek.
- A pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás szolgáltatóként tett bejelentése szerint általában több személy, jelentős összegben, rendszeresen vált valutát forintra, forintot valutára. Az nem állapítható meg, hogy valójában milyen tevékenység állhat a váltások mögött, illetve nem állapítható meg egyértelműen, hogy kinek a nevében járnak el.
- A bejelentésekben gyakran megjelennek ügyvédi letéti számlákkal kapcsolatban olyan adatok, amelyek olyan tényekre, adatokra, körülményekre utalnak, hogy az elvégzett tranzakciók nem az ügyvédi letéti számla alapfunkciójához kötődnek. Ugyanakkor az ügyvédi vállalkozói számlán megjelennek olyan adatok, amelyek kifejezetten az ügyvédi letéti számlához kapcsolhatóak.
- Az elkövetők interneten hirdetnek megvételre különböző termékeket (leggyakrabban mobiltelefont, mp3-lejátszót, személygépkocsit), amelyek leszállítását a vételár egészének vagy meghatározott részének az általuk megadott bankszámlára érkezését követően ígérik. A sértettek az összeget a megadott fizetési számlára átutalják, azonban az áru leszállítása részükre a megbeszélten napon és időben nem történik meg. A sértettek megpróbálják pénzüket visszaszerezni, és számlavezető bankjuktól – csalásra hivatkozva – kérik a már elutalt összeg visszahívását. Általában ez nem lehetséges, mivel addigra az átutalás kedvezményezettjének számlájára az összeg jóváírása megtörtént, sőt számos esetben az elkövetők készpénzben felvették a „csalárd” módon megszerzett összegeket. Az átutalásban kedvezményezettként feltüntetett fizetési számlát vezető magyarországi hitelintézetet az átutalást végrehajtó külföldi székhelyű hitelintézet SWIFT üzenet formájában értesíti a csalásról (csalás jellegű tevékenységről), illetve annak gyanújáról.
- Befektetési egységhez kötött életbiztosítási szerződés megkötését követően a szerződő fél részleges vagy teljes visszavásárlást kezdeményez úgy, hogy a visszavásárlásnak nincs racionális gazdasági indoka.
- Magyarországi lakossági fizetési számla felhasználásával, jutalék ellenében tranzit átutalásokat hajtanak végre különböző országokban vezetett fizetési számlák között.

- Alacsony adókulcsú területekre bejegyzett gazdasági társaságok magyarországi hitelintézetnél vezetett fizetési számláira külföldről érkeznek jóváírások, illetve e számlákról külföldre történnek átutalások. Rendszerint a számla az összegek tranzitálását szolgálja. Jellemzően a számla felett rendelkezési jogosultsággal rendelkezők valamely kelet-európai állam, elsősorban a volt szovjet köztársaságok állampolgárai.
- A belföldi adóügyi illetőségű gazdasági társaság a saját tőkéjét többszörösen meghaladó összegű hitelt vesz fel a pénzügyi intézménytől. A hitel biztosítéka egy ún. finanszírozó offshore társaság által betétben elhelyezett összeg. Az elhelyezett betét után a betétkezelő pénzügyi intézmény (amely nem feltétlenül egyezik meg a hitelt folyósító pénzügyi intézménnyel) kamatot fizet az offshore társaságnak. Amennyiben az offshore társaság tényleges irányítását, üzletvezetését Magyarországon végzik, az offshore társaság Magyarországon belföldi illetőségű adózónak minősül teljes körű adókötelezettséggel (a világjövedelem után). A belföldi gazdasági társaság a hitel kamatát, mint pénzügyi műveletet ráfordítását (a társasági adóról szóló törvény alapján az alultökésítési szabályok miatt) korlátlan mértékben elszámolhatja. A biztosítékként elhelyezett összeg után az offshore társaság kamatbevételhez jut, amely után Magyarországon nem adózik. A fentiek miatt a belföldi gazdasági társaság a jogkövető versenytársakhoz képest olcsóbban jut forráshoz tekintettel arra, hogy a számára folyósított hitel kamatát pénzügyi ráfordításként elszámolja. Pénzmosásra utaló adatként, tényként, körülményként az merülhet fel, hogy az offshore társaság biztosítékként nyújtott eszköze ténylegesen adócsalás vagy más bűncselekmény elkövetéséből is származhat, és ez biztosítékként (pénzügyi tevékenység végzése útján) kerül felhasználásra. Az offshore társaságtól származó összeg eredete, tényleges tulajdonosa hitelt érdemlően nem ellenőrizhető (mérleg, egyéb beszámolók hiánya). Amennyiben a hitelszerződés felmondásra kerül, a pénzügyi intézmény a biztosítékként elhelyezett összegből kielégíti magát. A belföldi adóügyi illetékességű gazdasági társaságnál a külső forrás felhasználásával képződő nyereség osztalékként adómentesen kifizethető az offshore társaság részére. 2011. január 1-jétől ismét lehetőség van forrásadó bevallási és fizetési kötelezettség nélkül, ellenőrzött külföldi társaságnak szolgáltatás címen kifizetett költség elszámolására. Ennek következtében a korábban felhalmozott, akár bűncselekményből származó vagyon fedezetként/biztosítékként történő felhasználásával ezt követően belföldön keletkezett jövedelem legálisnak mutatkozik. Lehetőség van arra is, hogy az offshore társaság értékpapír formájában nyújt fedezetet (lombard hitel), vagy ingatlant vásárol, amelyre a finanszírozó biztosítékként jelzálogjogot jegyeztet be.

7 A PIFO felügyeleti tevékenysége

A Pmt. 34. § (1) bekezdése alapján a PIFO a felügyeleti tevékenysége során biztosítja, hogy a felügyelete alá tartozó szolgáltatók a Pmt. rendelkezéseinek megfeleljenek.

A PIFO felügyeleti jogköre a Pmt. 5. § g) pontja alapján a Pmt. 1. § (1) bekezdés f) és h) pontjaiban meghatározott alábbi szolgáltatókra vonatkozik:

- ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet folytató szolgáltatók [Pmt. 3. § h) pontja],
- könyvviteli (könyvelői), adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytató szolgáltatók [Pmt. 3. § j) pontja].

A felügyeleti tevékenység részegységei:

1. kijelölt személy(ek)re vonatkozó bejelentések nyilvántartásba vétele, kezelése,
2. jóváhagyásra benyújtott szabályzatok elbírálása,
3. hatósági ellenőrzés.

1. Kijelölt személy bejelentése

A Pmt. 23. § (2) bekezdése értelmében a szolgáltató köteles kijelölni – a szervezet sajátosságaitól függően – egy vagy több személyt, aki a bejelentést a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak haladéktalanul továbbítja. A kijelölt személy nevről, beosztásáról, valamint az ezekben bekövetkezett változásokról a szolgáltató a kijelöléstől, illetve a változástól számított **5 munkanapon** belül köteles a pénzügyi információs egységként működő hatóságot tájékoztatni.

A kijelölt személy kilétének ismerete azért fontos, mert ő tehet a PIFO felé bejelentést pénzosztásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló tény adat, körülmény felmerülése esetén.

2011. első félévében a PIFO **155** újonnan bejelentett kijelölt személyt vett nyilvántartásba.

2. Szabályzatok feldolgozása

Féléves Tájékoztató

A Pmt. 33. § (1) bekezdése alapján a szolgáltató a Pmt-ben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére köteles belső szabályzatot készíteni.

Az ennek elkészítéséhez segítséget nyújtó, és a PM által jóváhagyott kötelezően közzétett mintaszabályzat a www.vam.gov.hu/pio honlapon a Felügyeleti tevékenység/ Mintaszabályzatok almenüpontja alatt található.

A belső szabályzat jóváhagyásának eljárása az ügyfél kérelmére induló, illetékköteles eljárás. A kérelem illetéke 2.200,-Ft, amely illetékbélyeg formájában a kérelem benyújtásával egyidejűleg megfizethető. A fent említett honlap a **4. Felügyeleti tevékenység** menüpontja alatt megtalálható a „Kérelem szabályzat jóváhagyására” almenü, ahonnan a kérelmi ív letölthető, kinyomtatható.

A Pmt. 45. § (2) bekezdése alapján a **Pmt hatálybalépésekor** (2007. december 15.) **működő** szolgáltató a szabályzatát a törvény hatálybalépését követő kilencven napon belül köteles volt a törvény rendelkezéseinek megfelelően **átdolgozni**.

A (4) bekezdés értelmében az a szolgáltató, aki a **törvény hatálybalépését követően kezdi** meg a tevékenységét, a tevékenysége megkezdését követő kilencven napon belül köteles szabályzatot készíteni és azt a felügyeletet ellátó szervnek **jóváhagyásra benyújtani**.

A jóváhagyásra benyújtott szabályzatok száma 2011. első félévben 108 db volt, amelyeknek feldolgozása a Ket. szerinti elintézési határidőn belül folyamatosan megtörtént, illetve történik.

A szabályzatok elbírálása során a PIFO a fent hivatkozott jogszabályi helyek alapján az alábbi intézkedéseket teheti:

- 1.) a szabályzat jóváhagyása határozattal, amennyiben az megfelel a törvényi rendelkezéseknek,
- 2.) a szabályzat elutasítása határozattal, amennyiben az nem felel meg a törvényi rendelkezéseknek,
- 3.) a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása végzéssel, tekintettel arra, hogy a szolgáltató a törvény hatályba lépésekor működő szolgáltató volt és csak átdolgozási kötelezettség terhelte, így nem kellett volna benyújtania a szabályzatot,
- 4.) illetékesség miatt történő irat-áttétel más felügyeletet ellátó szervhez (PSZÁF, MKEH, Könyvvizsgálói, illetve Ügyvédi Kamara), amelyről végzéssel értesítésre kerül a szolgáltató.

A döntés meghozatala előtt szükséges lehet annak tisztázása, hogy a kérelmet benyújtó szolgáltató mikor kezdte meg a tevékenységét, amennyiben az a benyújtott okmányokból nem állapítható meg, illetve erre vonatkozó információ a Cégtár adatbázisban sem található. Különösen jellemző ez az egyéni vállalkozók tekintetében.

Ebben az esetben a Ket. rendelkezéseire hivatkozással – a tényállás tisztázása érdekében – a szolgáltató nyilatkozattételre kerül felszólításra. Amennyiben a szolgáltató a felhívásra nem válaszol és a mulasztását alapos okkal nem menti ki, akkor az eljárás – mivel ez kérelemre indult eljárás – végzéssel megszüntethető a Ket. 31.§ (2) bekezdésére hivatkozással, amely szerint:

„A hatóság az eljárást végzéssel megszüntetheti, ha az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget, és az erre megállapított határidő

meghosszabbítását sem kérte, illetve nyilatkozattételének elmaradása megakadályozta a tényállás tisztázását.”

Az előbb említett példa szerint, ha egy vállalkozás esetében a benyújtott okmányok alapján nem lehet megállapítani, hogy a tevékenységet végzi-e, mikortól, és ezt a szolgáltató a felhívás ellenére sem közli, akkor tekintettel arra, hogy kérelemre indult eljárásról beszélünk, végzéssel kell megszüntetni az eljárást. Ezzel olyan jogi helyzet áll elő, mintha be sem nyújtotta volna a kérelmét. Ez azonban egy későbbi hatósági ellenőrzés során következményekkel jár.

4.Helyszíni ellenőrzés

Forrás: <http://www.nepszava.hu>

3.a) Ellenőrzési terv, kiválasztási eljárás

A PIFO az ellenőrzési tevékenységét havi ellenőrzési terv alapján végzi. A szolgáltatók ellenőrzésre történő kiválasztása az alábbi módokon és szempontok figyelembe vételével történhet:

- CÉGTÁR, CÉGINFO adatbázisa alapján TEÁOR szám szerinti kigyűjtéssel,
- a Nemzetgazdasági Minisztérium honlapján fellelhető regisztrált adószakértők, könyvelők,
- különféle szakmai szervezetek, illetve különféle települések, önkormányzatok honlapjainak felhasználásával,
- Interneten található hirdetések felhasználásával,
- egyéb úton tudomásunkra jutott információ alapján,
- bűnügyi szempontból fertőzött területek figyelembe vétele,
- a kiválasztás során a földrajzi kiegyenlítettség is figyelembe vételre kerül.

3.b) A vizsgálat bejelentése

A Ket. 57/A. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt rendelkezések szerint a helyszíni ellenőrzés – szemle – a megfigyelni kívánt tevékenység folytatása idején, nem székhelyként vagy telephelyként bejelentett magánlakásban pedig munkanapon 8 és 20 óra között végezhető. A helyszíni ellenőrzést úgy kell végezni, hogy az az ügyfél munkáját, rendeltetésszerű tevékenységét lehetőleg ne akadályozza.

A Ket. 57. § (1)-(2) bekezdései értelmében az ügyfelet a helyszíni ellenőrzésről – szemléről – előzetesen értesíteni kell kivéve, ha az előzetes értesítés a szemle eredményességét veszélyeztetné.

Ezen jogszabályi hely alapján az ellenőrzés megkezdése előtt a szolgáltató értesül az ellenőrzés időpontjáról, valamint részletesen tájékoztatjuk azon témakörökről, amelyekre az ellenőrzés kiterjed. Az **értesítőlevél** kézhezvételét követően a szolgáltató felkészülhet az ellenőrzésre, illetve az esetleges hiányosságok megszüntetésére.

Az ellenőrzés megkezdése előtt ellenőrzésre kerül, hogy az értesítőlevél átvétele megtörtént-e, az ellenőrzés időpontjával kapcsolatban nem érkezett-e a szolgáltatótól időpont változtatásra vonatkozó bejelentés.

A Ket. 56. § (2) bekezdése értelmében szemlét a hatóság ügyintézője, a hatóság által kirendelt szakértő, illetve jogszabály alapján erre felhatalmazott más személy végezhet, aki ellenőrzési jogosultságát az ellenőrzés során **köteles** igazolni.

Erre a célra szolgál többek között a **Megbízólevél**, amelynek egy példánya a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt a szolgáltató részére az átvétel egyidejű igazolása mellett átadásra kerül. Emellett az ellenőrzést végző kolléga szolgálati igazolvánnyal is igazolja ellenőrzési jogosultságát.

3.c) A vizsgálat tartalma, vizsgálati témakörök

A helyszíni ellenőrzés a Pmt.-ben meghatározott kötelezettségek teljesítésének, valamint a törvényi rendelkezések betartásának vizsgálatára terjed ki, különös tekintettel a következőkre:

1. A szolgáltató adatainak, tevékenységének vizsgálata.
(*a cég alapadatain túlmenően főtevékenységként, vagy kiegészítő tevékenységként folytatja-e az ingatlanos tevékenységet, illetve ezt mikortól végzi*)
2. Belső szabályzat megléte, tartalma, hatályosított volta.
(*van-e szabályzata, illetve kellett-e benyújtania jóváhagyásra szabályzatot*),
3. Kijelölt személy bejelentése.
(*eleget tett-e ennek a kötelezettségnek, ügyfélkapu regisztrációval rendelkezik-e, am Pmt. 23.§(2) szerint a kijelöléstől, illetve változástól számított 5 nap*)
4. Ügyfél-átvilágítási intézkedések (6.§-18.§).
(*hogyan, miként végzi, milyen adatokat rögzít, összhangban van-e a szabályzattal*)
5. Bejelentések vizsgálata / felfedés tilalma /
(*volt-e már bejelentése, tudja-e hogyan kell megtenni*)
6. Adatok megőrzésének, statisztika, nyilvántartás ellenőrzése.
7. Belső ellenőrzési és információs rendszer, oktatás, képzés működik-e a szolgáltatónál.
8. A szolgáltató felügyeleti ellenőrzés során való közreműködése, jogkövető tevékenysége.

3.d.) Vizsgálati jegyzőkönyv

A Ket. 92. § (3) és (4) bekezdései alapján a helyszíni ellenőrzésről, az annak során tett megállapításokról, a lefoglalásról és az ügyfél által tett nyilatkozatokról jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyv egy példányát a hatóság az ügyfélnek a helyszínen átadja, vagy amennyiben az nem lehetséges, azt az ügyfél részére az ellenőrzés befejezésétől számított 5 napon belül megküldi. Amennyiben bármilyen hiányosság kerül megállapításra, az a vizsgálati jegyzőkönyvben rögzítésre kerül.

Féléves Tájékoztató

2011. január 1-jétől 2011. június 30-ig bezárólag a PIFO a **felügyeleti tevékenységi jogkörében** eljárva a fenti szempontokat alapul véve összesen **55 helyszíni ellenőrzést folytatott le**.

Az ellenőrzések során a PIFO - a Pmt. rendelkezéseinek megsértése, valamint a Pmt-ben meghatározott kötelezettségek nem megfelelő teljesítése miatt – a következő intézkedéseket alkalmazta.

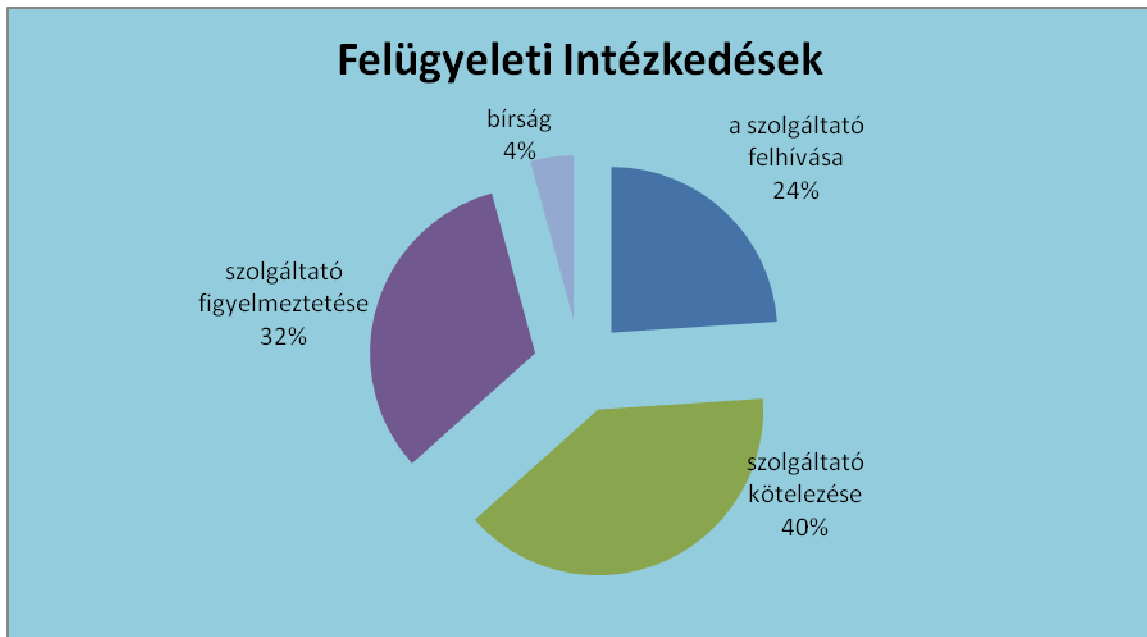
A Pmt. 35. § (1) bek. a) pontja alapján *17 esetben* **hívta fel** a szolgáltatót - a törvény rendelkezéseinek betartása érdekében - a szükséges intézkedések megtételére, a feltárt hiányosságok megszüntetésére. Ebbe a körbe tartozik az „ügyfél-azonosítások” nem, vagy nem megfelelő elvégzése, valamint az iratok megőrzése és biztonságos tárolása.

A PIFO – Pmt. 35. § (1) bek. d) pontja alapján – *28 alkalommal* **kötelezte** a szolgáltatót a szabályzat meghatározott határidőn belüli, meghatározott szempontok szerinti átdolgozása, másrészt az alkalmazottak (elmaradt) oktatásának megtartása miatt.

Ennek oka elsősorban az, hogy a szolgáltatók sok esetben a www.vam.gov.hu/pio internetes honlapon található mintaszabályzatot használják belső szabályzatként. Ugyanakkor ez a szabályzat nem tükrözi a szolgáltató tevékenységének sajátosságait, ezért annak – a cég saját profiljára történő – átdolgozására szükséges.

A Pmt. 35. § (1) bek. c) pontja alapján a PIFO *23 esetben* **figyelmeztette** a szolgáltatót, hogy amennyiben az előírt kötelezésnek nem tesz eleget, úgy a bírság kiszabásától nem tud eltekinteni.

A felügyeletet ellátó szervnek a Pmt. 35. § (1) bek. e) pontja alapján önállóan, vagy az előbb említett intézkedések mellett lehetősége van **bírság kiszabására**. 2011. első félévében a PIFO – a súlyosabb jogsértések, valamint hiányosságok miatt – *3 esetben* élt a bírságolás intézményével, amelynek során összesen 300 ezer forint összegű bírságot szabott ki. A bírság kiszabásának elsődleges indoka az volt, hogy a szolgáltatók annak ellenére sem rendelkeztek belső szabályzattal, hogy erre a figyelmük már az értesítőlevélben felhívásra került, ezen túlmenően a kijelölt személyt sem jelentették be, valamint ügyfél átvilágítást sem minden esetben végeztek el.

Forrás: PIFO által vezetett nyilvántartás

8 A pénzügyi információs egység új feladata

A Kit. a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók számára bejelentési kötelezettséget határoz meg, amennyiben adat, tény, körülmény merül fel arra, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya a Magyar Köztársaság területén pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással rendelkezik, illetve arra, hogy az adott ügyletből a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának vagyoni előnye származik.

A PIFO fogadja és megvizsgálja a bejelentést, majd amennyiben indokolt a megyei (fővárosi) bíróságnál zárlatot kezdeményez.

Az Európai Unió Tanácsa 2010. október 25-én fogadta el a 961/2010/EU számú rendeletet, amely az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szól. A rendelt bővítette az Iránnal szemben bevezetett korlátozó intézkedéseket, engedélyezési és értesítési kötelezettségeket írt elő az iráni személyek, szervezetek részéről, illetve a részükre történő átutalások tekintetében.

A fentiekhez kapcsolódó Kit. módosítás eredményeként, a pénzügyi információs egység átutalásokhoz kapcsolódó engedélyező hatósági feladatot kapott.

A jogszabály rendelkezése szerint:

„Ha az uniós jogi aktus pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedést rendel el, a pénzmossás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 1. § (1) bekezdés a)–e) és l) pontja hatálya alá tartozó szolgáltató – ide nem értve a pénzfeldolgozást végző szolgáltatót – (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) az uniós jogi aktusban rögzített esetekben a pénzeszközök átutalása és a pénzügyi szolgáltatás kezdeményezéséről, fogadásáról, teljesítéséről haladéktalanul értesíti a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervet, illetve az uniós jogi aktusban meghatározott esetekben a teljesítés engedélyezése iránti

kérelmet nyújt be a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervhez.”³

A Kit. szerinti pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv a NAV Bűnügyi Főigazgatósága.

9 A kapcsolattartás formái

A PIFO 2011. március 28-án a **takarékszövetkezetek** számára szervezett konzultációt. A konzultáció célja volt, hogy a szolgáltatók pontos információkkal rendelkezzenek a Pmt.-ből eredő kötelezettségeikről, a gyakorlati munka során azokat helyesen alkalmazzák, felismerjék a bejelentés jelentőségét és az annak alapjául szolgáló gyanús körülményeket.

A PIFO és **bankok** képviselőinek részvételével 2011. március 31-én konzultációra került sor, amelyen a bejelentésekhez kapcsolódó kérdések és problémák is tisztázásra kerültek.

Budapesten 2011. április 15-én a Nemzeti Adó-és Vámhivatal, valamint a **World-Check** közös szervezésében a korrupció és pénzmosás elleni küzdelem témakörében konferencia került megrendezésre.

---

³ Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény 11. §.

A konferencián a hazai pénzügyi szektor tagjai – bankok, takarékszövetkezetek, biztosítók, befektetési szolgáltatók, befektetési szolgáltatók, pénzügyi vállalkozások -, a PSZÁF, Nemzetgazdasági Minisztérium, Központi Nyomozó Főügyészség, Nemzeti Nyomozó Iroda, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bűnügyi Főigazgatóságának szakmai főosztályai és Regionális Bűnügyi Igazgatóságai képviselték magukat.

A konferencián előadások hangzottak el a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem nemzetközi tendenciái tekintetében. E mellett bemutatásra került a PIFO szakmai és nemzetközi tevékenysége.

A felügyeleti tevékenység vonatkozásában 2011. április 27-én és 28-án konzultáció került megrendezésre a **könyvviteli szolgáltatók adótanácsadók, adószakértők, illetve az ingatlanos szolgáltatók** részvételével.

A konzultáció során a pénzügyi információs egység tevékenységének általános bemutatása, valamint a felügyeleti tevékenység, hatósági ellenőrzés részletes bemutatása és a kapcsolódó bűncselekmények ismertetése történt meg.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bűnügyi Főigazgatósága a Rendőrtiszti Főiskolával közösen konferenciát szervezett „A pénzmosás elleni küzdelem aktuális helyzete Magyarországon” címmel, 2011. május 12-én és 13-án. A konferencián előadások hangzottak el többek között a NAV Bűnügyi Főigazgatóság új koncepciójáról a pénzmosás bűncselekmény nyomozásával kapcsolatban, a hazai FIU lehetőségeiről a pénzmosás elleni küzdelemben, az off shore cégek szerepéről a pénzmosásában, illetve a pénzmosás büntetőjogi megítéléséről a bírói gyakorlat vonatkozásában.

A konferencián a pénzügyi nyomozók mellett a rendőrség, az ügyészség, a bíróság képviselői, valamint egyetemi oktatók is részt vettek.

10 A Pénzügyi Információs Főosztály elérhetőségei

Név: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bűnügyi Főigazgatósága

Pénzügyi Információs Főosztály

Cím: 1033 Budapest, Huszti út 42.

Postafiók: 1300 Budapest, Pf: 307

Telefon: 06 1/4309-466

Kapcsolattartó szolgálat (a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók számára): **06 30/516-5662**

Fax: 06 1/4309-305

E-mail: fiu@nav.gov.hu

Honlap: www.vam.gov.hu/pio